

Elgaard: Ved Behandlingen af Lovforslaget om Tilskud til Merbeskæftigelse har Udvalget selvfølgelig ogsaa overvejet og forespurgt hos den højtærede Socialminister, paa hvilke Omraader man kunde tænke sig Tilskudshjælpen praktiseret for at skaffe Beskæftigelse. Som Besvarelse paa dette Spørgsmaal har man fra Socialministeriet meddelt, at for det første kunde Tilskud ikke anvendes paa Omraader, hvor der kunde være Tale om indbyrdes Konkurrence mellem ligeartede Virksomheder. Derimod har man fra Ministeriets Side ment, at det kunde anvendes paa Omraader som største Delen af Landbrugsproduktionen, Anlægs- og Reparationsarbejder, Paabegyndelse af en Produktion af et ikke hidtil her i Landet fremstillet Produkt, Benyttelse af Produktionsmetoder, der betyder en forøget Anvendelse af menneskelig Arbejdskraft, Produktion af Varer for Lager samt Produktion af Varer til Eksport. Hensynet til den indbyrdes Konkurrence er det givet maa tages i fuld Udstrækning, og dette Forbehold med Hensyn til Lovforslagets Rækkevidde omfatter da selve det Virksomhedsomraade, som har Adresse til Hjemmemarkedet, og der er vel ingen Tvivl om, at Hensynet til den indbyrdes Konkurrence vil begrænse Tilskudssystemets Virkning paa dette Omraade. Naar man fra Ministeriets Side mener, at der under visse Former kunde gives Tilskud til Landbrugsproduktionen, saa maa Venstre have den Opfattelse, at det i hvert Fald ikke maa være til Omraader, som har direkte Forbindelse med vor Landbrugseksport, idet det vil være en farlig Politik fra den danske Lovgivningsmyndigheds Side under en saa direkte Form at give Tilskud til Landbrugsproduktion med eksportmæssige Formaal, ogsaa af Hensyn til selve Produktionens Stilling, saa meget mere som der af de væsentligste Varer af denne Art jo i Forvejen er en overmaade tilfredsstillende Produktion; det maatte derfor, med heldige Virkninger af Tilskudssystemet for Øje, blive, om jeg saa maa sige, paa nye Omraader og paa begrænsede, der havde, kan jeg sige, kun indenrigsk dansk Interesse, at saadanne Tilskud gaves.

Men under alle de Overvejelser, der er foretaget i Forbindelse med dette Lovfor-

slag, har de Betæneligheder, som Venstre har nærret ved denne Fremgangsmaade, været af saa alvorlig Art, at de Argumenter, der har kunnet fremføres tor at gøre et Forsøg paa dette Omraade, ikke har kunnet overbevise os om Nytten deraf. Hvis man sammenligner det med, hvad der paa tilsvarende Omraader er sket enkelte andre Steder i europæiske Stater, er Stillingen den, at man baade i Tyskland og vist ogsaa i Finland har visse beskæftigelsesmæssige Foranstaltninger, som er i Slægt med de Tanker, der ligger gemt i Lovforslaget om Tilskud til Merbeskæftigelse, men Venstre maa mene, at Danmarks Afsetningsforhold og Produktionsvilkaar, vore Erhvervsforhold i det hele taget, paa saa væsentlige Omraader er afvigende fra Vilkaarene i de Lande, der prøver Systemet i Øjeblikket, at det ikke kan tages som et overbeviseende Argument for, at man for Danmarks Vedkommende med godt Udbytte kan gaa til noget tilsvarende, og derfor har Venstre ikke kunnet tiltræde Lovforslaget. Afgørelsen af, om der i det ene og det andet Tilfælde vil være at yde Tilskud, vil uden Tvivl blive saa vanskelig, for ikke at sige uløselig, at det, selv om Ministeriet bistaas af et Rigsdagsudvalg, sikkert bliver næsten umuligt at praktisere en Ordning, som ikke paa en eller flere Maader kan angribes for at medføre uretfærdige og vilkaarlige Afgørelser. Dertil tror jeg, man kan føje, at selv om der kan komme nogenlunde Plan i Forsøget med denne midlertidige Lov, vil Erfaringen vise, at Lovens beskæftigelsesmæssige Virkninger bliver meget smaa. I denne Forbindelse vil jeg gerne pege paa, at man jo ogsaa, bl. a. i Tyskland, har andre Metoder inden for dette System end det direkte Tilskud fra Staten til Merbeskæftigelse, vistnok bl. a. Skatteeftergivelse for en vis Merbeskæftigelse. Som hele Spørgsmaalet ligger, er det altsaa baade uprøvet og i sine Virkninger ikke let at overse, og vi har derfor ikke kunnet tiltræde dette Lovforslag.

Under en Forhandling i dette høje Ting for ikke saa længe siden om det samme Emne stillede jeg vedrørende et andet Beskæftigelsesomraade, nemlig Byggeriet, det Spørgsmaal til den højtærede Socialminister, om man gennem Nationalbankens Valutadispositioner var naaet dertil, at man nu i hvert Fald paa visse Om-